Kranjske vesti.

—r— **Iz Litije.** Ob priliki zborovanja našega učiteljskega društva v letošnjih velikih počitnicah v Šmartnem pri Litiji je predaval o otroškem varstvu in o skrbi za zanemarjeno šolsko mladino veščak na tem polju, gospod sodni svetnik Milčinski iz Ljubljane. Govor, ki je trajal nad 1 uro, je bil tako znamenit, popoln, prepričevalen, da je naravnost očaral vse navzoče v lepem številu zbrano učiteljstvo. Strokovnjak je obširno govoril o nalogi učiteljstva pri vzgoji otrok in nam polagal na srce, posvečati vso skrb za zanemarjeno deco. Vsi smo bili ene misli, da nam treba iti s podvojeno silo na delo, vsi smo sklenili s skrbnim očesom gledati in opazovati zlasti tiste otroke, ki so pokvarjeni in ki je zaradi njih nravnega vedenja želeti, da se jih odtegne domačemu vplivu in se jih nastavi kje drugod. To dolžnost nam nalaga tudi § 216. def. š. i. u. r., ki zahteva, da bodi varstvo otrok stalna posvetovalna točka pri mesečnih učiteljskih konferencah. Skrb, ki se nam nalaga, ni ravno lahka, in pokazale se bodo tupatam težkoče, a je vendar občekoristno in plemenito delo. Saj je zavest, da si rešil, le enega pokvarjenca, vendarle lepa. Tudi v težkih časih, v katerih živimo, se ne smemo otresti idealizma. Naš trud v prid pokvarjenih otrok bi bil v danih okoliščinah dostikrat zaman, če bi ne imeli na Kranjskem v vseh okrajih dobro in celo izvrstno delujočih društev za varstvo otrok in mladinsko skrb. Ta društva si žele stika s šolo in bodo podpirala stremljenja delujočega učiteljstva. Tu iščite, tovariši, pomoči in prejeli jo boste. Naravnost vzorno in izpudbadno deluje ljubljansko društvo za varstvo otrok, čegar duša je gospod svetnik Milčinski. Ako želi kateri tovarišev od nje kakršnegakoli pojasnila v tej zadevi, naj se nanj zaupno obrne. Iz letnih poročil omenjenega društva je spoznati, koliko dobrega in koristnega je že storilo v korist in v dobrobit pokvarjenih otrok. Veliko otrok se je zopet vrnilo na pravo pot. Želim, iskreno želim, da bi tudi društvo za varstvo otrok za sodni okraj Litija, ki mu predseduje sedaj moja malenkost, moglo v tem zmislu delovati. Vabim toraj vse cenjene tovariše tega sodnega okraja, da blagovolite v mesečnih konferencah vsestransko razpravljati zlasti o onih otrokih, ki je zaradi njih nravnega vedenja želeti, da se jih nastavi kje drugod. Tovariši voditelji naj mi pošljejo prepis sejnega zapisnika z vsemi tozadevnimi predlogi. Društvo bo v svoji seji razpravljalo o predlogih in bo potrebno ukrenilo. Opozarjam, da si društvo prizadeva pridobiti dobrih in zanesljivih gospodarjev, ki bi pod primernimi pogoji sprejemali v svoje varstvo pokvarjene in zanemarjene otroke. Oni gospodarji, ki se zavežejo prevzeti v oskrb take otroke, prejmejo od društva tozadevna pravila, po katerih se jim bo ravnati. C. kr. okrajno sodišče v Litiji bo v vseh zadevah društvo podpiralo. Stvar učiteljstva je, da se resno poprime tega dela. Ako kateri tovariš želi tudi od mene kakega pojasnila, sem vsak čas na razpolago in le vesel bom, če bom mogel velikokrat odgovarjati. Na delo torej, tovariši!

B. Andoljšek.

—r— **Nagrobni spomenik** pokojni učiteljici L. Hacinovi odkrije v Velesovem pri Kranju dne 3. novembra 1910 „Radovljiško okrajno učit. društvo. — Odhod iz Kranja ob ¼ na 10. z vozovi. Ob ½ 11. sv. maša zadušnica potem odkritje. K obilni udeležbi vabi

Odbor.

Op. Koleginje, oziroma kolegi, ki se udeleže odkritja, smejo nadomestiti pouk v ponavlj. šoli, ki odpade na ta dan, dne 6. aprila. Kdor se misli udeležiti odkritja, naj naznani tovarišici Pogačnikovi — Ribno, da ve naročiti primerno število voz.

Štajerske vesti.

Društvo „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks" naznanja, da je smrt zopet ugrabila dva člana in sicer sta umrla: dne 4. septembra Josip Kaibitsch in 16. oktobra Fran Eber. Do konca novembra je za ta 85. in 86. smrtni slučaj vplačati 4 K.

Odbor.

Goriške vesti.

—g— **Poroka.** Anton Fakin, nadučitelj v Kostanjevici, se je poročil dne 20. vinotoka 1910. z g. Marico Črnigojevo iz Dobravelj pri Cesti — sv. Križu in je daroval v odkup poročnih naznanil 5 K šol. družbi svetega Cirila in Metoda. Obilo sreče in posnemalcev!

—g— **Iz komenskega okraja** nam pišejo: Hudi časi pretijo tudi nam kraškim učiteljem zaradi bodočega klerikalnega vladanja v našem okraju. Če pomislimo, da v večimi občin zmagujejo klerikalci ter se nastavljajo župani, diktirani od fanatičnih duhovnikov, ki so največji sovražniki naprednega učiteljstva, bo kmalu ves okr. šol. svet v klerikalnih rokah. Bližajo se volitve okr. šol. sveta, a to prezre in je prezrl marsikateri tovariš bodisi vedoma ali nevedoma. Pripisovali si bomo sami sebi svojo mlačnost. Mnogo je tovarišev, ki se ne zavedajo tega ter vlečejo na vse vetrove. Sedaj je naprednjak, sedaj klerikalec in tako preminja svojo barvo kakor kameleon; in to zaradi tega, ker se noče zameriti ljudstvu obojega mišljenja. Toda ne premisli, da tako postopanje od dne do dne spoznava ljudstvo, tu si s tem še več sovraštva nakoplje, kakor da bi bil to, kar mu veleva vest in kar je v interesu stanu. Tako postopanje nekatarih tovarišev jemlje ugled učit. stanu. Verjetno je, da ne morejo drugače postopati, ali na take tovariše ne moremo zidati. V slučaju ustanovitve Slomškarije, kar bo lahko mogoče ob prihodnjem klerikalnem okr. šol. svetu, jih pripade gotovo kakih 20 %. Tega je krivo tudi nekoliko uč. društvo, oziroma njega odbor. Oni (odbor) ne mislijo nič v prihodnost ter delajo po enem in istem receptu, kakor sedaj 20 let. Na zborovanjih se vršijo le suha predavanja, ki so malo ali nič vredna za učiteljstvo. Kam jadramo? Pomisliti moramo, da naši sovražniki — duhovniki — pridejo iz semenišča kot izvrstni politiki ter znajo že prvi dan svoje službe nastopati za svoj dobrobit, kar je pri učitelju novincu ravno nasprotno. Če si ne more kot učiteljiščnik pridobiti političkega znanja, je dolžnost učit. društva, da mladega učitelja dovede do tega. Šele s tem bo društvo imelo prave ude. Kje je vzrok, da se zborovanj udeležuje premajhno število udov? Zadnje zborovanje se je vršilo v Sesljanu ob železnici na periferiji okraja — na spodnjem krasu. Odbor dobro ve, da tovariši spod. Krasa nimajo železnice ter so oddaljeni 3 do 4 ure. Zaradi oddaljenosti se jih je jako malo odzvalo povabilu. Zakaj ne bi odbor upošteval svojih tovarišev spodnjega Krasa ter priredil po tolikem času enkrat zborovanje kje v sredini sp. Krasa? Prihodnje zborovanje bo tudi ob železnici v Divači. Kaj pa z nami, od železnic oddaljenimi tovariši? Saj ni mogoče zahtevati od nas, da bi simpatizirali s takim odborom, ki nas očividno prezira! Poslužite se boljše taktike, dokler je čas! (Za vsebino tega dopisa ne prevzemamo nobene odgovornosti, pač pa smo pripravljeni, da priobčimo eventualno poročilo z druge strani. Op. uredn.)

Splošni vestnik.

Posavski krožek se snide v soboto, dne 5. novembra t. l. ob 6. uri zvečer v gostilnici gospe Rozalije Kunej (Schnellzugswitwe) na Vidmu. Na tem krožku pozdravimo novodošle tovariče. Prijatelji učiteljstva dobrodošli. Do snidenja!

V „Učiteljski tiskarni" se sedaj tiska in bo v kratkem izšla knjižica Fizika in kemija za ljudskošolske učence, ki bo gotovo dobro došla slovenskim šolam. Opozarjamo na to potrebno knjižico vsa šolska vodstva.

Na kmetijski šoli v Št. Jurju ob južni železnici vodi šesttedenski gospodinjski tečaj tov. Jerica Zemljanova z Viča pri Ljubljani.

Novi zakon v varstvo ptičev je stopil pretekli mesec v veljavo. Vsled tega je prepovedano loviti ptice pevke, a tudi druge koristne ptice, kakor cipe in podobne, ki uničujejo ali pa žive od mrčesov.

Iz slovanskih pokrajin.

○ **Srbski kralj za narodno izobrazbo.** Kralj Peter je nakupil 10.000 izvodov „Male narodne knjige", ter jo podaril odboru „Kulturne Lige" z željo, naj knjižico razdeli med narod.

○ **Črnogorska krona.** Kraljevska krona za črnogorskega kneza je izdelana v Moskvi ter je iz suhega zlata, nasuta z dragim kamenjem. Troške sta plačala ruski car Nikolaj in italijanska kraljica Helena. Krona srbskega kralja Petra je iz samega železa, ali iz onega Karagjorgjevega topa, ki je prvi naznanil Srbiji svobodo.

○ **Ribarstvo v Bosni in Hercegovini.** Deželno-erarični zavod za ribarstvo na Vrelu Bosne je letos razposlal za razne reke in potoke blizu pol milijona postrvi in zlatic.

○ **Socialno-demokraška univerza na Bolgarskem.** Sofijska „Večerna pošta" piše; Socialno-demokraška organizacija v Sofiji je sklenila, da osnuje v stolici socialno-demokraško univerzo. Kot lektorji na tej univerzi so določeni: dr. Rakovski, Sakazov, dr. Radrov in H. Hristov.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 2049. **Kranjsko.** 1—1

V litijskem okraju se bo stalno namestila služba učitelja v Sv. Križu pri Litiji.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 15 novembra 1910.

V kranjski javni ljudskošolski službi že ne stalno nameščeni prosilci morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji,
dne 16. oktobra 1910.

Št. 830. **Štajersko.** 1—1

Na enorazredni ljudski šoli v Razboru se stalno namesti o Veliki noči 1911 služba učitelja in šolskega voditelja z dohodki po II. krajnem razredu in in s prostim stanovanjem.

Redno opremljene prošnje je vposlati krajnemu šolskemu svetu v Razboru, pošta Slovenjigradec, do 30. novembra 1910.

Dokazati je sposobnost iz obeh deželnih jezikov, kakor tudi za subsidiarni pouk veronauka.

Okrajni šolski svet Slovenjigradec,
dne 10. oktobra 1910.
Predsednik:
Poiger m. p.

Št. 886. 1—1

Na trirazredni ljudski šoli v Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu se stalno, eventualno začasno namesti služba učitelja po III. krajnem razredu.

Redno opremljene prošnje je vposlati krajnemu šolskemu svetu v Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu, pošta Miess ob Dravi, do 30. novembra 1910.

Dokazati je usposobnost iz obeh deželnih jezikov.

Okrajni šolski svet Slovenjigradec,
dne 10. oktobra 1910.
Predsednik:
Poiger m. p.

Št. 914. 1—1

Na novoustanovljeni enorazredni ljudski šoli v Škalskih Cirkovcah se stalno namesti o Veliki noči 1911 služba učitelja in šolskega voditelja z dohodki po II. krajnem razredu in s prostim stanovanjem.

Redno opremljene prošnje je vposlati krajnemu šolskemu svetu v Škalskih Cirkovcah, pošta Velenje, do 30. novembra 1910.

Dokazati je usposobnost iz obeh deželnih jezikov, kakor tudi za subsidiarni pouk verouka.

Okrajni šolski svet v Šoštanju,
Slovenjigradec dne 10. oktobra 1910.
Predsednik:
Poiger m. p.

Št. 915. 1—1

Na enorazredni ljudski šoli v Plešivcu se stalno namesti o Veliki noči 1911 služba učitelja in šolskega voditelja z dohodki po II. krajnem razredu in s prostim stanovanjem.

Redno opremljene prošnje je vposlati krajnemu šolskemu svetu v Plešivcu, pošta Velenje, do 30. novembra 1910.

Dokazati je usposobljenost iz obeh deželnih jezikov, kakor tudi za subsidiarni pouk veronauka.

Okrajni šolski svet v Šoštanju,
Slovenjigradec, dne 10. oktobra 1910.
Predsednik:
Poiger m. p.

Po celem svetu znan
Je žlahtni

Če hodi on s Teboj,
Je zdrav želodec Tvoj!

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

51—42

Ljudska kakovost liter K 2·40
Kabinetna kakovost . . 4·80

Naslov za naročila: „FLORIAN", Ljubljana.

Varujte se ponaredb!

Ozirajte se na tvrdke, ki objavljajo svoje oglase v Učiteljskem Tovarišu.

Našim rodbinam
priporočamo 52—24
Kolinsko cikorijo

Svarilo!

Kdor hoče kupiti šivalni stroj, naj se ne da vplivati po oznanilih, ki imajo namen, pod izrabo imena 24—17

Singer

prodajati rabljene stroje, ali pa take, zastarelega sistema. Opozarjamo na to, da se naši šivalni stroji ne oddajejo prekupovalcem, temveč se v lastnih prodajalnah prodajajo direktno občinstvu.

Le v prodajalnah, ki imajo takele izobeske, se dobe originalni Singerjevi šivalni stroji.

Singer Co.
delniška družba šivalnih strojev.
Kočevje, Glavni trg.

IDA ŠKOF-WANEK
16—12 Pod Trančo.
Klobuki za dame in deklice vseh vrst
(originalni dunajski in pariški modeli).
Velika zaloga vencev in trakov.
:: Žalni klobuki vedno v zalogi. ::
:: Popravila se točno in okusno izvršujejo. ::

Umetna knjigoveznica
Fr. Breskvar
v Ljubljani 12—9
Filipov dvorec, poleg Frančiškanskega mostu za vodo
se priporoča slavnim šolskim vodstvom in gg. učiteljem v izdelovanje vsakovrstnih
knjigoveških del.
Na večja dela popust!

Jakob Šuligoj
urar c. r. drž. železnice
Gorica, Gosposka ul. 25
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih zlatih, srebrnih in stenskih ur, budilk i. t. d. :: Zaloga zlatnine in srebrnine.
Zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev za krojače, čevljarje, in vse druge obrti. 12—12
Pri meni je vsak stroj za 10 do 20 K ceneji in jamčim za prodani stroj od 5 do 10 let.
Prodajam tudi na obroke.

Zagrebška tovarna tvrdke Henrik Francka sinovi,
v vsakem oziru novodobno urejena,
izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.
V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu
pravemu :Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom,
iz zagrebške tovarne.
Tovarniška znamka.

sl zaga V. Y 1162, 12:9 II. V.